

Sygnatura akt I C 632/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 21-10-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Nawrocki

Protokolant: st.sekr.sąd. Dorota Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 09-10-2014 r. w Koninie

sprawy z powództwa **I. Z. (1)**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki I. Z. (1) kwotę 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2013 r. do dnia zapłaty.
2. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.
3. Znosi wzajemnie między stronami koszty procesu.

SSO Andrzej Nawrocki

Sygn. akt I C 632/13

UZASADNIENIE

Powódka I. Z. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A w W. kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16.05.2013 r. do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c., jak również wniosła o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł, wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa wysokości 17 zł, ewentualnie zasądzenia kosztów według spisu kosztów, który zostanie przedłożony na rozprawie. W uzasadnieniu pozwu powódka wywodziła, że w dniu 11.07.2003 r. w L. na ul. (...) kierujący samochodem osobowym marki S. (...) o nr rej. (...) B. Z. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że jadąc w terenie zabudowanym z nadmierną prędkością 109 km/h podczas manewru wyprzedzania potrącił kierującą rowerem K. O., która na skutek odniesionych obrażeń ciała poniosła śmierć na miejscu. Powódka podała, także że sprawca zdarzenia został prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 19.03.2004 r., sygn. akt(...) na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, a pojazd sprawcy wypadku posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w towarzystwie ubezpieczeniowym pozwanego. Powódka pismem z dnia 10.05.2013 r. zgłosiła swoje roszczenie wobec pozwanego dotyczące przyznania zadośćuczynienia w kwocie 90.000 złotych, jednakże strona pozwana odmówiła jego wypłacenia. Powódka wskazała również, że łączyła ją ze zmarłą matką niezwykle silna więź, a jej śmierć była dla powódki ogromną tragedią. Śmierć matki wpłynęła na życie powódki, musiała ona korzystać z pomocy psychiatry oraz zażywać leki (k.2-7).

Pozwany (...) S.A w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył wszelkim twierdzeniom pozwu wyraźnie przez siebie nie przyznanym. Pozwany potwierdził zaistnienie szkody, wynikającej z wypadku drogowego, w którym śmierć poniosła K. O. oraz to, że sprawca wypadku podlegał ochronie ubezpieczeniowej u pozwanego. Pozwany wskazał, iż kwestionuje powództwo co do zasady i wysokości, zaprzeczając by podstawę prawną żądania mógł stanowić art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.. Pozwany wskazał także, że przed 2008 r. nie było możliwości przyznania osobom bliskim zmarłego zadośćuczynienia za ich własną krzywdę, natomiast art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. może stanowić podstawę do żądania zadośćuczynienia jedynie dla osoby, której dobro osobiste zostało naruszone czynem niedozwolonym, gdy czyn ten godził bezpośrednio w to dobro. Pozwany zakwestionował również żądanie pozwu co do wysokości, gdyż stan faktyczny sprawy nie uzasadnia żądania zadośćuczynienia w tak znacznych rozmiarach. Ponadto pozwany wskazał, że w przypadku ewentualnego uwzględnienia powództwa odsetki ustawowe powinny być zasądzone od dnia wyrokowania (k.36-39).

Sąd ustalił, co następuje:

Samochód marki S. (...) o nr rej. (...) stanowi własność J. C. zam. B., ul. (...), który miał zawartą z pozwanym umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych – polisa nr (...) (bezsporne). W dniu 11.07.2003 r. powyższym samochodem marki S. (...) o nr rej. (...) kierował – jako samochodem służbowym - B. Z. (bezsporne).

W dniu 11.07.2003 r. matka powódki K. O. w miejscowości L. kierowała rowerem, przy czym w tym samym kierunku z prędkością 109 km/h poruszał się kierujący samochodem marki S. (...) o nr rej. (...) B. Z., który podczas wykonywania manewru wyprzedzania, potrącił K. O.. Na skutek odniesionych obrażeń ciała K. O. poniosła śmierć na miejscu (bezsporne).

Sąd Rejonowy w S. prawomocnym wyrokiem z dnia 19.03.2004 r. sygn. akt (...) skazał B. Z. za to, że w dniu 11.07.2003 r. w L. na ul. (...) kierując samochodem marki S. (...) nr rej. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że jadąc w terenie zabudowanym z nadmierną prędkością 109 km/h podczas manewru wyprzedzania potrącił kierującą rowerem K. O., która na skutek odniesionych obrażeń ciała poniosła śmierć na miejscu tj. za przestępstwo z art. 177 § 2 kk na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 30 złotych każda stawka (dowód: k. 157).

K. O. w chwili wypadku miała skończone 53 lata i mieszkała w L.. W momencie śmierci matka powódka I. Z. (1) miała 27 lat i do 9.06.2003 r. mieszkała z mężem oraz córką u rodziców, a następnie zamieszkała w L.. Powódka I. Z. (1) w chwili śmierci matki nie pracowała, była na urlopie macierzyńskim, zajmowała się trzymiesięczną córką. W dniu wypadku – tj. w dniu 11.07.2003 r. powódka pojechała do matki w odwiedzin. Powódka kiedy przybyła na miejsce, zobaczyła stojące na drodze samochody, dowiedziała się o wypadku i zaczęła płakać. Wówczas powódka nie zażywała leków, gdyż karmiła piersią dziecko. Następnie jesienią 2003 roku do powódki „dotarło”, że matka nie żyje. Od października 2003 roku powódka zaczęła odczuwać lęki, bać się ciemnych pomieszczeń oraz bała się zostawać sama. Od listopada 2003 roku powódka zaczęła zażywać lek przeciwlękowy A.. W grudniu 2003 roku powódka I. Z. (1) zaczęła tracić apetyt, przy czym lekarz rodzinny stwierdził u niej anemię. Od lutego 2004 roku powódka zaczęła zażywać lek na depresję C.. Następnie od kwietnia 2004 roku powódka podjęła leczenie psychiatryczne: najpierw u dr D. S. (1) w S., a od sierpnia 2005 roku u dr H. D. w G.. Po 4 latach powódka ponownie zaczęła leczyć się u psychiatry dr D. S.. W 2010 roku powódka zakończyła leczenie psychiatryczne, obecnie przyjmuje lek antydepresyjny D. (dowód: k. 104-120, zeznania powódki I. Z. (1) k. 93-94).

Powódka I. Z. (1) po śmierci matki może liczyć na wsparcie męża i siostry. Powódka liczyła na wsparcie i pomoc matki w opiece nad nowonarodzoną córką. Powódka jeździła co tydzień lub co dwa tygodnie na grób matki, a obecnie jeździ raz w miesiącu. Powódka zawodowo nie pracuje i razem z mężem prowadzi gospodarstwo rolne (dowód: zeznania powódki I. Z. (1) k. 93-94).

W związku ze śmiercią matki u powódki I. Z. (1) wystąpiły zaburzenia adaptacyjne. Śmierć matki i stres z tym związany spowodował trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 9%. U powódki po śmierci matki pojawiły się zaburzenia psychiczne jak lęk, ciągły niepokój, zaburzenia snu. Te objawy spowodowały brak apetytu i dużą utratę masy ciała, uciążliwe bóle i zawroty głowy, co uniemożliwiło powódce normalne funkcjonowanie. Powódka I. Z. (1) odczuwała słabość, była spowolniona, apatyczna, co stanowiło dla niej ogromną trudność w pełnieniu obowiązków pielęgnacyjnych przy małym dziecku oraz zajmowaniu się domem i gospodarstwem. Te objawy skłoniły powódkę do podjęcia leczenia psychiatrycznego. Obecnie w wyniku zastosowania farmakoterapii jądłowstręt, a także inne objawy ustąpiły. Powódka I. Z. (1) pozostaje w remisji objawów, ale nadal żywo i emocjonalnie reaguje na rozmowę o śmierci matki, jest płacziwa, ma poczucie krzywdy i niesprawiedliwości (dowód: opinia biegłego psychiatry J. O. (1) k. 141-144)

Powódka I. Z. (1) w piśmie z dnia 10.05.2013 r. skierowanym do pozwanego, zwróciła się o wypłatę kwoty 90.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią K. O.. Pozwany, pismem z dnia 15.05.2013 r. poinformował powódkę I. Z. (1) o braku podstaw do przyznania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. oraz art. 24 k.c. (dowód: akta szkody pozwanego nr (...)).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań powódki I. Z. (1) (k. 93-94), opinii biegłego sądowego psychiatry J. O. (1) (k. 141-144) oraz dokumentów: dokumentacji medycznej powódki (k. 104-120), kopii wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 19.03.2004 r. sygn. akt (...)(k. 157), akt szkodowych pozwanego nr (...).

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki I. Z. (1), gdyż były one spójne, logiczne oraz znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego psychiatry J. O. (1) jest jasna i logiczna, a wnioski należyte i wyczerpująco uzasadnione. Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie nie budziła zdaniem Sądu wątpliwości.

Ustalając stan faktyczny Sąd pominął zeznania świadka J. O. (2) (k. 127), gdyż nie miały żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje :

Powódka I. Z. (1) roszczenie swoje wywodzi z obowiązującego w dniu wypadku art. 882 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie natomiast z obowiązującym w dniu wypadku § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 ze zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest m.in. uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7.11.2012 r., sygn. III CZP 67/12 OSNC 2013/4/45).

Natomiast z art. 448 k.c. wynika, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu czyje dobro osobiste zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Należy przy tym zauważyć, iż przedstawione w art. 23 k.c. wyliczenie dóbr osobistych ma charakter przykładowy i spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dóbr osobistych najbliższych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14.12.2007 r., sygn. akt I ACa 1137/07, POSAG 2008/1/50; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.01.2010 r. sygn. akt IV CSK 307/09 OSNC – ZD 2010/3/91; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22.10.2010 r., sygn. III CZP 76/10 Lex nr 604152; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.05.2011 r., sygn. I CSK 621/10, Lex nr 848128; uchwałę Sądu Najwyższego z 13.07.2011 r., sygn. III CZP 32/11 OSNC 2012/1/10;

uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7.11.2012 r., sygn. III CZP 67/12 OSNC 2013/4/45; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20.12.2012 r., sygn. III CZP 93/12 OSNC 2013/7-8/84).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – a zwłaszcza prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 19.03.2004 r. sygn. akt (...)w sposób bezsporny wynika, że w dniu 11.07.2003 r. w L. na ul. (...) kierując samochodem marki S. (...) nr rej. (...) B. Z. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że jadąc w terenie zabudowanym z nadmierną prędkością 109 km/h podczas manewru wyprzedzania potrącił kierującą rowerem K. O., która na skutek odniesionych obrażeń ciała poniosła śmierć na miejscu – tj. popełnił przestępstwo z art. 177 § 2 kk. Oznacza to, że skoro winę za spowodowanie tego wypadku ponosi B. Z., to pozwany zgodnie z – obowiązującym w dniu wypadku art. 822 k.c. oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 ze zm.) i art. 448 k.c. jest – co do zasady – zobowiązany do wypłaty powódce stosownego zadośćuczynienia.

Powódka I. Z. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A w W. kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16.05.2013 r. do dnia zapłaty.

Z art. 448 k.c. wynika, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu czyje dobro osobiste zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Oznacza to, iż zasądzenie zadośćuczynienia ma charakter fakultatywny i od oceny Sądu, opartej na analizie okoliczności konkretnej sprawy, zależy przyznanie pokrzywdzonemu ochrony w tej formie.

Należy przy tym zauważyć, że podstawową funkcją zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych jest funkcja kompensacyjna. Zadośćuczynienie ma wynagrodzić doznaną krzywdę, przy czym należy uwzględnić wszystkie aspekty tej krzywdy. Wobec tego zadośćuczynienie pieniężne, nie będące odszkodowaniem, powinno mieć odczuwalną dla powoda wartość majątkową i wysokość zadośćuczynienia nie może mieć charakteru symbolicznego. Przy określaniu wysokości tego świadczenia trzeba mieć na względzie okoliczności konkretnej sprawy, w tym rozmiar krzywdy oraz indywidualne cechy pokrzywdzonego i jego zdolności powrotu do równowagi psychicznej po upływie określonego czasu, a także brać pod uwagę uzupełniająco wysokość stopy życiowej społeczeństwa.

Powódka I. Z. (1) w chwili zaistnienia przedmiotowego wypadku miała 27 lat i nie pracowała, przebywała na urlopie macierzyńskim. Miesiąc przed wypadkiem wyprowadziła się z mężem i córką od rodziców, zamieszkała w sąsiedniej miejscowości. O wypadku i śmierci matki dowiedziała się w momencie, kiedy przyjechała ją odwiedzić, zaczęła płakać. Wiadomość o śmierci matki „dotarła” do powódki jesienią 2003 roku: pojawiły się zaburzenia psychiczne jak lęk, ciągły niepokój, zaburzenia snu. Te objawy spowodowały brak apetytu i dużą utratę masy ciała, uciążliwe bóle i zawroty głowy, co uniemożliwiło powódce normalne funkcjonowanie. Powódka I. Z. (1) odczuwała słabość, była spowolniona, apatyczna, co stanowiło dla niej ogromną trudność w pełnieniu obowiązków pielęgnacyjnych przy małym dziecku oraz zajmowaniu się domem i gospodarstwem. Te objawy skłoniły powódkę do podjęcia leczenia psychiatrycznego, które ukończyła w 2010 roku, choć do tej pory zażywa lek antydepresyjny. W związku ze śmiercią matki powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu: zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń (...): utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym w wysokości 9%. Obecnie powódka I. Z. (1) pozostaje w remisji objawów, ale nadal żywo i emocjonalnie reaguje na rozmowę o śmierci matki, jest płaczliwa, ma poczucie krzywdy i niesprawiedliwości. Powódka po śmierci matki jeździła na cmentarz raz w tygodniu lub co dwa tygodnie, obecnie co miesiąc.

Mając na względzie powyższe okoliczności, należy zdaniem Sądu uznać, iż roszczenie powódki I. Z. (1) – w świetle art. 448 k.c. – dotyczące zadośćuczynienia po śmierci matki K. O. jest uzasadnione co do kwoty 50.000 zł. Natomiast roszczenie powódki (ponad kwotę 50.000 zł) z tego tytułu należy zdaniem Sądu uznać za wygórowane i bezzasadne.

Również w świetle okoliczności niniejszej sprawy należy zdaniem Sądu uznać, iż roszczenie powódki I. Z. (1) jest także uzasadnione co do zasądzenia zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16.05.2013 r., albowiem

powódka pismem z dnia 10.05.2013 r. skierowanym do pozwanego, zwróciła się o wypłatę kwoty 90.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci matki, natomiast pozwany pismem z dnia 15.05.2013 r. poinformował powódkę o braku podstaw do przyznania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. oraz art. 24 k.c.

W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powódki I. Z. (1) kwotę 50.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16.05.2013 r. do dnia zapłaty (**punkt 1 wyroku**).

Natomiast roszczenie powódki I. Z. (1) w pozostałym zakresie Sąd oddalił jako bezzasadne (**punkt 2 wyroku**).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc między stronami te koszty, albowiem żądanie powódki zostało częściowo uwzględnione, a nadto określenie należnej powódce sumy zależało od oceny Sądu (**punkt 3 wyroku**).

SSO Andrzej Nawrocki